

af FINN GADE KNUDSEN

Sygdomsudbrud gjorde forskellen

Da Søren Kjær Poulsen oplevede at besætningen blev ramt af sygdom, og salget derfor gik i stå, stod det klart at indsugningsluften skulle desinficeres inden den kom ind i stalden.

Når man kommer tæt på staldene hos Dortheasminde Avl og Opformering, er der særlig en stald der vækker opsigt. Væggen er nemlig fyldt med store stålkasser, som stritter ud, kun brudt af nogle vinduer hist og her. Det er det tydelige bevis på, at man her har taget et stort skridt, for at sikre sig mod smitte udefra.

Søren Kjær Poulsen har drevet svineproduktion siden 1995, hvor han startede en produktion på friland. Siden er det gået stærkt, og i dag er søerne kommet på stald, og besætningen blev i 2008 omlagt til opformeringsbesætning. I dag består besætningen af 800 søer, hvor cirka en tredjedel er Yorkshire og resten landrace.

Søren Kjær Poulsen fra Dortheasminde Opformering, ser investeringen i UV-rensningen af indsugningsluften, som en forsikring mod kommende sygdomsudbrud.

I januar 2018 blev Dortheasminde godkendt som landraceavler, så i fremtiden vil Søren Kjær Poulsen også leverer renreacede polte og orner.

- Det er klart at vi ser det som et kvalitetsstempel, at Danbred tror på os, og det skal vi selvfølgelig bevise for dem, at vi kan klare, siger han.

Høj bevidsthed om smitte

Dortheasminde Opformering har altid haft et stort fokus på smittespredning, siden de i 2008 kom op på den højeste status. Der er løbende blevet taget tiltag for at undgå at smitten kom ind, så den høje sundhedsstatus kunne bevares.

- Vi går meget op i at vi undgår at få noget ind i stalden, som kan have smitte med sig, siger Søren Kjær Poulsen og fortsætter:

- Kan vi undgå at få håndværkere og andre ind i stalden, gør vi det, men hvis de skal ind, har vi sørget for at vi har det mest normale værktøj, så de ikke skal have deres eget med ind.

Han er dog glad for, at stalden ligger et stykke væk fra vejen og de oprindelige bygninger, da det på den måde også begrænser adgangen for tilfældige folk.

- Vi har ikke lige en tilfældig forbipasserende, som vender ind i gårdspladsen, og samtidig undgår vi at de der kommer med varer til os, kommer til at gå ind i stalden, da de kun kører til gårdspladsen, og ikke helt op til stalden, siger han.

Lone Kjær Poulsen, som er en del af driften, fortæller endvidere at der er en fordel ved at bygningerne ved vejen, kan fungerer lidt som en slags karantæne for de varer der kommer, og skal ind i stalden.

- Eksempelvis sæden. Den kommer her, og så pakker vi den ud af flamingokassen, inden den kommer op til grisene, forklarer hun.

Det er også hende der er ansvarlig for medarbejderne, og hun forklarer at selv i tilfælde af, at en medarbejder har brug for krykker, så har man et sæt inde i stalden.

Smitte kom ind med luften

Netop med det fokus på smittespredning, var det derfor en overraskelse at besætningen i 2014, blev smittet alligevel.

- I 2014 blev vi smittet med myc, hvilket fik salget af sopolte til at gå mere eller mindre i stå, fortæller Søren Kjær Poulsen og fortsætter:

- Vi var ret sikre på, at vi havde så meget styr på smittebeskyttelsen, at det ikke var kommet ind med personer eller varer, så derfor begyndte vi at tænke os lidt om.

Smitten startede i det ene hjørne af staldanlægget, hvor staldens indsugningsluft kommer ind igennem vægventiler.

- Egentlig har vi diffus ventilation i de fleste stalde, men nogen typer stalde egner det sig ikke til, og derfor har vi stalde med luftventiler, forklarer Søren Kjær Poulsen.

Konklusionen blev derfor hurtigt, at smitten var kommet ind med luften, og Søren Kjær Poulsen gik derfor i gang med at undersøge mulighederne for at desinficerer luften inden den kommer ind.

- For os er det en voldsom økonomisk konsekvens, hvis vores besætning bliver ramt, og derfor skulle vi finde en løsning, næsten uafhængig af, hvad det kostede, siger han.

En simpel løsning

Valget faldt hurtigt på UV-lys, da Søren Kjær Poulsen havde hørt om det før, og derfor kendte lidt til det. Han tog kontakt til A3N,

Hvad er UV-desinfektion

UVC behandling er en effektiv desinfektionsform i luft, væsker og overflader. Når UVC strålerne rammer mikroorganismene og trænger ind i cellen, ødelægges Dna'et i cellerne og forhindrer cellens evne til at reproducere. Dette forhindrer at cellen kan formere sig til en infektion i en vært. UVC-strålerne, der bruges i denne enhed, er de samme, som findes i sollyset, og som gør dig solskoldet på en solskinsdag. Disse stråler har den egenskab, at de kan ødelægge og dræbe mikroorganismene, men det kræver, at UV-strålerne rammer organismen.

- Det er de samme stråler, som via sollyset er med til at undgå, at søer og vandhuller i naturen ender som den rene bakteriesuppe, forklarer Pernille Snitkjær fra firmaet Naturlig Desinfektion.

Denne desinfektionsmetode, som er helt uden brug af kemiske stoffer, bunder i forskning, som viser at mikroorganismene dræbes effektivt ved bestråling af UVC med et optimalt niveau på 260 nanometer (nm).

Stålkasserne fører luften ind fra bunden, og forbi en UV-pære inden den kommer ind i stalden gennem almindelige vægventiler.

som i dag hedder Naturlig Desinfektion, og de fik sammen fundet en løsning.

- Vi havde løsningen, men vi vidste også at investeringen for Søren ville blive stor. Derfor tog vi en grundig snak med ham, forklarer Pernille Snitkjær, direktør hos Naturlig Desinfektion.

Løsningen er en stålkasse, som placeres udenpå alle vægventiler.

- Luften skal derfor igennem denne kasse for at komme ind i stalden, og dermed får vi muligheden for at placere en UV-lampe inde i stålkassen, som dermed rens luften for smitte, forklarer Pernille Snitkjær.

Når man kigger på stalden, ser det voldsomt ud, og det er da også mængden af ventiler, som gør investeringen så stor.

- Vi havde omkring 60 ventiler der skulle dækkes med en stålkasse, så investeringen løb op i omkring 400.000 kroner, men igen er det ingenting i forhold til, hvad et nyt udbrud vil koste os, siger Søren Kjær Poulsen.

Udover investeringen er der en driftsomkostning på anlægget, som han vurderer til cirka 70.000 kroner årligt. Det er både strøm til lamperne, men også nye pærer for hver gang de har brændt i cirka 10.000 timer.

På den anden side

Nu er Dortheasminde kommet på den anden side, og sundhedsstussen er igen som før. For Søren Kjær Poulsen har det været en hård omgang, og derfor er han også ekstra tilfreds med investeringen.

Om Dortheasminde Avl og Opformering

- 800 søer i opformering og avl (primært Landrace men en smule Yorkshire)
- 250 hektar
- 11 ansatte

UV-lyset er så kraftigt, at man ikke må se direkte på det, da det skader øjnene. Samtidig vil ens hud blive forbrændt, hvis man stikker en hånd ind under stålkassen, så lyset rammer huden.

- Det er en dyr investering, og man skal nok være avler eller opformersbesætning, for at det kan betale sig, siger han.

Pernille Snitkjær fortæller også, at hun ikke vil sælge sådan et anlæg, uden at gøre det klart for køberen, at det er en dyr investering, som kun i særlige tilfælde kan svare sig.

- Vi har stor fokus på at det ikke kun skal være en god forretning for os, men i særdeleshed for kunden, så det bliver starten på et langt og godt samarbejde, siger hun.

Naturlig Desinfektion har mange produkter, men alle handler om at desinficere uden kemikalier, og Pernille Snitkjær fortæller at der fortsat kommer nye ideer til, hvad det kan bruges til.

- Vi har allerede mange der renser deres vand med vores anlæg, og samtidig har vi også en del kunder i industrien, hvor vi kan rense personer og genstande, inden de eksempelvis skal ind på et laboratorium, siger hun.